

Pla de Promoció Social 2006-2010

ÍNDEX

1. PRESENTACIÓ	1
1.1. Procés d'elaboració del Pla de Promoció Social	2
1.2. Relació d'entitats que participen a la Taula de Promoció Social	3
2. EVOLUCIÓ DELS SERVEIS SOCIALS	4
3. MARC NORMATIU	6
3.1. Marc internacional	6
3.2. Marc estatal	6
3.3. Marc nacional	6
3.4. Marc local, PAM 2006	8
3.5. Normativa en procés d'aprovació	10
4. MARC CONCEPTUAL	12
4.1. Conceptes claus	12
4.2. Proposta metodològica de treball	14
5. REFERÈNCIES ESTADÍSTIQUES	15
5.1. Població, evolució i estructura	15
5.2. Caracterització de la població estrangera	18
5.3. Tipologia de les llars	20
5.4. Atur registrat	21
5.5. Nivell d'instrucció	22
5.6. Població amb disminució	23
5.7. Necessitat d'habitatge	24
5.8. Població beneficiària de renda mínima d'inserció	25
6. DESTINATARIS DEL PLA DE PROMOCIÓ SOCIAL	26
6.1. Perfils de Promoció Social	26
6.2. Aproximació a les entitats, associacions i institucions de la Taula de Promoció Social	28
7. EIXOS I LÍNIES ESTRATÈGIQUES	33
8. RECURSOS ECONÒMICS NECESSARIS	38
9. BIBLIOGRAFIA I DOCUMENTACIÓ	39

1. PRESENTACIÓ

El Pla que avui es presenta vol impulsar la cohesió social i la solidaritat de la ciutat de Mataró, fent de la participació i del treball en xarxa les eines bàsiques per la seva execució. Per això, i d'acord amb aquest esperit, durant la gestació d'aquest Pla ha estat implicada la ciutat, representada a través dels seus agents institucionals, associatius i comunitaris. Aquest treball va més enllà d'un Pla d'actuació, ja que pretén ser una eina que permeti conèixer millor les dinàmiques i realitats de la promoció social per poder lluitar, d'una manera sostenible i decidida, contra la pobresa i l'exclusió social.

L'origen d'aquest Pla se situa a l'any 2002, quan el **Servei de Benestar Social** va apostar per un canvi de model d'intervenció especialitzant els Serveis Socials d'Atenció Primària municipals. En aquell moment el nou Equip de Promoció Social va iniciar un procés de reflexió sobre la tipologia de persones ateses i la metodologia emprada. Aquest esforç teòric va quedar recollit al document "Comissió de Promoció Social del Departament de Serveis Socials" de l'any 2003.

Per lluitar de la manera més eficaç possible contra la desigualtat social s'han de buscar les complicitats necessàries per potenciar un canvi o transformació comunitària, avançant gradualment en la superació dels dèficits que presenten els col·lectius situats a les franges de vulnerabilitat i exclusió social. Per això, una de les necessitats que defensava aquest document era començar a intervenir en xarxa, amb la participació proactiva de tots els agents socials de la ciutat implicats en el camp de la promoció social.

Entenem que les causes d'exclusió social no només estan relacionades amb la pobresa econòmica, ja que la integració plena en la societat no passa exclusivament per la millora de l'espai econòmic i laboral. La integració social implica acceptar la persona en dos espais més: el de la ciutadania/participació i el social/comunitari.

Per materialitzar aquest model d'intervenció comunitària, el Servei de Benestar Social va constituir a finals de l'any 2004 la **Taula de Promoció Social**, amb la col·laboració i participació de gran part de les entitats i institucions de la ciutat que treballen en aquest àmbit.

Tot i que actualment en aquesta Taula participen vint-i-dos associacions i entitats, es caracteritza per ser una opció de treball dinàmica i oberta que podrà nodrir-se de la incorporació de nous integrants al llarg de la seva existència.

Un dels primers passos que va realitzar la Taula de Promoció Social va ser aproximar-se a la realitat d'aquest àmbit a Mataró. Les conclusions d'aquest estudi es recullen al "**Document de diagnòstic de la Taula de Promoció Social**", publicat al setembre de 2005 i consensuat per totes les associacions i entitats participants.

A partir d'aquí la Taula va iniciar un procés de construcció d'un marc relacional i professional per a la implementació, seguiment i avaluació de projectes i iniciatives a favor de la promoció social.

El Pla de Promoció Social que teniu a les mans engloba, per una banda, el treball realitzat per l'Equip de Promoció Social al llarg dels darrers anys i, d'altra, les propostes i recomanacions elaborades pels participants de la Taula de Promoció Social.

El document s'estructura al llarg de diferents capítols:

- El capítol 2 fa referència a les transformacions que han sofert els **Serveis Socials d'Atenció Primària** municipals en els darrers anys, detallant especialment les de Mataró.
- El capítol 3 és un recull de tota la **normativa vigent** que té a veure amb el camp de la promoció social, fent referència a aquella que està en procés d'aprovació.
- El capítol 4 explica el **marc conceptual** en el qual es fonamenta aquest Pla.
- El capítol 5 és un recull de **dades demogràfiques** que ajuden a comprendre l'anàlisi qualitativa realitzada.
- El capítol 6 descriu els diferents **perfils** de promoció social així com els **factors de risc d'exclusió**, i fa una anàlisi de les diferents **entitats i associacions** que han participat en la Taula de Promoció Social.
- El capítol 7 presenta les diferents **línies estratègiques** i les accions concretes per portar-les a terme. Aquestes accions s'executaran amb els diferents agents implicats (administració, entitats, associacions i comunitat).

El darrer capítol és, per tant, el resultat del conjunt de reflexions i aportacions fetes, entre d'altres, des de la Taula de Promoció Social. Desenvolupa una sèrie d'accions socials per la ciutat, articulades mitjançant la coordinació interinstitucional, la participació ciutadana i la cooperació entre el govern local, el teixit associatiu i les empreses sensibilitzades amb la comunitat.

Som conscients de l'envergadura que representa la posada en marxa d'aquesta experiència, per això serà necessari articular un acurat mecanisme de seguiment i avaluació, que permeti, entre d'altres aspectes, mesurar el grau de compliment dels diferents objectius i accions previstes i plantejar els reajustaments necessaris.

Confiam en que el Pla assoleixi l'acord polític i social més ampli possible i que es tradueixi, de forma immediata, en un gran acord comunitari per fer de Mataró una ciutat més cohesionada socialment.

1.1. PROCÉS D'ELABORACIÓ DEL PLA DE PROMOCIÓ SOCIAL

2002	Especialització dels Serveis Socials d'Atenció Primària municipals. Constitució de l'Equip de Promoció Social
2003	Presentació del Document de Promoció Social (2002 – 2003)
2004	Disseny del projecte de la Taula de Promoció Social
2005	Elaboració del document de diagnòstic de la Taula de Promoció Social i constitució d'aquesta.
2006	Presentació del Pla de Promoció Social (2006 – 2010)

1.2. RELACIÓ D'ENTITATS QUE PARTICIPEN A LA TAULA DE PROMOCIÓ SOCIAL

Municipals

1. Serveis de Benestar Social
2. Pla de Nova Ciutadania
3. Prohabitatge
4. IMPEM
5. Policia Local

Serveis Públics

6. Centre de Salut Mental d'Adults
7. Centre d'Atenció a les Drogodependències

Serveis Públics de gestió privada.

8. Fundació Hospital Sant Jaume i Sant Magdalena

Privades

9. Àmbit Prevenció
10. Associació Jaume Pineda
11. AFAMMMA (Familiars Salut Mental)
12. Arca Maresme
13. CCOO (CITE)
14. UGT (AMIC)
15. Caritas
16. Creu Roja
17. Fundació Sant Joaquim
18. INSER
19. Centre de Formació i Prevenció
20. ASALMA
21. Sant Pau
22. Conferències Sant Vicenç de Paül

2. EVOLUCIÓ DELS SERVEIS SOCIALS

Al llarg dels últims anys els Serveis Socials han patit una evolució fruit de l'adequació de les seves respostes a les noves realitats socials. Les transformacions de la societat incideixen en les demandes que reben els sistemes de serveis socials i per tant condicionen la seva resposta.

Els canvis en l'**estructura social** de la ciutat han influït en els processos de vulnerabilitat i/o exclusió social:

- L'increment de l'esperança de vida ha generat noves necessitats socials de la gent gran.
- La creixent rebuda d'immigració ha comportat un impacte social i cultural a la ciutat i ha generat el gran repte d'afavorir la integració social en la diversitat educativa i cultural de la població receptora.
- Els canvis en la composició i tipologia familiar ens han obligat a dissenyar serveis de suport més flexibles.
- S'han produït nous processos de desigualtat en l'accés al coneixement i al capital cultural.
- La individualització de les relacions socials ha comportat l'emergència d'entitats socials mitjanceres entre l'individu i la comunitat.

Els **canvis en l'organització de la prestació dels serveis públics** han condicionat també les respostes dels serveis socials. L'Administració local pren força per ser la més propera al ciutadà, i per estar més capacitada per integrar els diferents interessos i demandes socials, mitjançant un projecte comú basat en la responsabilitat mútua. A la vegada que s'impulsa la cooperació entre el sector públic i el privat en el desenvolupament de l'acció social. L'organització d'aquests serveis a nivell local afavoreix d'una banda la potenciació del treball en xarxa, i de l'altra la disminució de la burocràcia administrativa, obtenint així una millora en l'eficiència de la gestió dels recursos socials.

A l'administració local es comencen a dissenyar eines que promouen la qualitat dels serveis públics i es fomenta la participació i la corresponsabilització ciutadana com a estratègia de transformació social

Aquests canvis fan necessària la **millora de l'organització i l'acció del territori**, definint una estratègia general i compartida amb el conjunt dels serveis socials de la ciutat. Cal establir un procés seriós, flexible i sostenible de participació social per tal d'aconseguir un ampli suport tant social com professional. També és necessari millorar la coordinació organitzativa i la integració de l'acció entre els diferents sistemes de benestar i l'Administració i les iniciatives socials i empresarials.

Per tal de donar una resposta més eficaç i eficient a totes aquestes transformacions socials, **l'Ajuntament de Mataró** va apostar per un nou model de serveis socials basat en l'especialització dels equips de tractament, afavorint una atenció més integrada a la persona.

L'especialització del equips es vertebrava en els àmbits de Promoció Social, Infància i Família i Gent Gran i Dependències.

Actualment els **Serveis Socials d'atenció primària** de l'Ajuntament de Mataró estan organitzats en dos nivells d'atenció:

Primera acollida:

Constitueix la porta d'entrada del ciutadà menor de 65 anys al sistema de serveis socials. Des d'aquest nivell s'atenen totes les persones que arriben al servei, ja sigui mitjançant la concertació d'entrevistes o de manera immediata en casos d'urgència. La majoria d'elles necessiten d'una atenció puntual, ja que la situació no necessita d'un tractament social. Quan la complexitat de la problemàtica així ho requereix, es traspasa el cas a l'equip de tractament més adient.

Oficina presencial:

Rep totes les demandes relacionades amb la gent gran i les persones amb problemes de dependències de la ciutat i col·labora amb l'equip de tractament de la gent gran i les persones amb problemes de dependències.

Tractament:

Des d'aquest servei s'atenen aquelles problemàtiques que no es resolten amb una informació, orientació i/o un tràmit concret, perquè la persona necessita fer un procés de creixement individual i social respecte a la dificultat que presenta. Per tant, són situacions que requeriran del suport dels professionals de tractament que l'aniran orientant, acompanyant i que construiran amb ella un pla de treball personalitzat i n'avaluaran la seva evolució. Aquest nivell d'atenció està integrat per tres equips especialitzats en funció de la franja d'edat de la població a la qual atenen:

- Equip d'infància i joves: l'objecte d'intervenció són les dificultats que presenten determinades famílies en l'atenció dels menors que tenen al seu càrrec.
- Equip de gent gran i persones amb dependència: l'objecte d'intervenció són les dificultats que presenta la població major de seixanta-cinc anys.
- Equip de promoció social: l'objectiu és treballar les dificultats socials que presenta la població entre 18 i 65 anys i afavorir la seva integració social i/o laboral.
- L'Equip de Promoció Social es compon dels següents centres i serveis.
  - Servei bàsic d'atenció social al territori
  - Servei de Promoció Social Torner
  - Centre d'Acollida
  - Oficina d'Informació a l'Estranger

Mitjançant els projectes d'intervenció individual, grupal i comunitària dissenyats i executats pels professionals d'aquest equip, es treballen les dificultats socials que presenta la població sobre la qual incidim per tal d'aconseguir millorar la seva promoció social i/o laboral.

3. MARC NORMATIU

3.1. Marc internacional

Declaració Universal dels Drets Humans, aprovada i proclamada per l'Assemblea General de les Nacions Unides el 10 de desembre de 1948. Destaquem els següents articles:

Article 23: 1. Tota persona té dret al treball, a la lliure elecció del seu treball, a condicions equitatives i satisfactòries de treball i a la protecció contra l'atur.

2. Tota persona té dret, sense cap discriminació, a igual salari per treball igual.

3. Tota persona que treballa té dret a una remuneració equitativa i satisfactòria, que l'asseguri, així com a la seva família, una existència d'acord a la dignitat humana i que serà completada, en cas necessari, per qualsevol dels altres mitjans de protecció social.

Article 25: 1. Tota persona té dret a un nivell de vida adequat que li asseguri, així com a la seva família, la salut i el benestar, i en especial l'alimentació, el vestit, l'habitatge, l'assistència mèdica i els serveis socials necessaris; també té dret a les assegurances en casos d'atur, malaltia, invalidesa, viduitat, vellesa o d'altres casos de pèrdua dels seus mitjans de subsistència per circumstàncies independents de la seva voluntat.

Carta comunitària dels drets fonamentals dels treballadors, aprovada pel Consell Europeu el 1989, estableix que les persones excloses del mercat de treball i que no tenen mitjans de subsistència, s'han de poder beneficiar de prestacions i d'ingressos suficients, adaptats a la seva situació personal.

Resolució de lluita contra la pobresa, adoptada l'any 1988 pel Parlament Europeu (amb seu a Estrasburg), en la qual instava els poders públics a instaurar una renda mínima garantida per afavorir la inserció dels ciutadans més pobres de la societat.

3.2. Marc estatal

Constitució Espanyola de 1978: els articles del 39 al 52 de la CE fan referència als principis rectors de la política social i econòmica. La CE no defineix el dret als serveis socials ni en fa referència, però els legisladors se n'adonen que cal posar un èmfasi especial en la promoció i protecció dels drets de determinats col·lectius que han estat considerats beneficiaris de serveis socials perquè tenen més dificultat per assolir la igualtat i els drets fonamentals.

Real Decreto-Ley 5/2002, de 24 de mayo, de medidas urgentes para la reforma del sistema de protección por desempleo y mejora de la ocupabilidad. Desenvolupa el programa de la "Renta Activa de Inserción". L'objectiu del programa és facilitar la inserció laboral i l'ajut pels demandants de treball inscrits ininterrompudament a l'oficina de treball durant dotze mesos o més en situació de necessitat, majors de quaranta-cinc anys.

3.3. Marc nacional

L'Estatut d'Autonomia de Catalunya de 1979, estableix que la Generalitat de Catalunya té competència exclusiva sobre la matèria d'assistència social. El mateix text faculta a la Generalitat per constituir institucions que fomentin el desenvolupament social en el marc de les seves competències, la plena ocupació i el desenvolupament econòmic.

La **Llei 8/1987 municipal i de règim local de Catalunya** reconeix com a competència pròpia dels municipis la prestació de serveis socials, la promoció i la reinserció social, és de prestació obligatòria per als municipis de més de 20.000 habitants.

La **Llei 3/1991 de formació d'adults** reconeix que la formació és fonament de progrés i benestar social i que ha de ser atesa i promoguda pels poders públics, donant resposta educativa a tots els ciutadans adults.

El **Decret 144/1990** estableix el Programa Interdepartamental de la renda mínima d'inserció (PIRMI), que té com a finalitat principal la inserció social i laboral de les persones afectades, a més de donar noves oportunitats a les que es trobin amb dificultats per a subsistir. Posteriorment s'han introduït modificacions i actualitzacions derivades de l'aplicació del programa interdepartamental mitjançant els decrets 213/1991 i 228/1995.

Sis anys després, d'acord amb el Pla integral de lluita contra la pobresa i l'exclusió social, aprovat pel Govern de la Generalitat l'any 1995, s'elabora la **Llei 10/1997 de 3 de juliol, de la renda mínima d'inserció**. Aquesta llei regula la renda mínima d'inserció com a dret de caràcter universal garantit pel sistema de serveis socials de responsabilitat pública

El **Decret legislatiu 17/1994** (refosa de les lleis 12/1983 d'administració institucional de la sanitat i de l'assistència i serveis socials de Catalunya, 26/1985 de serveis socials de Catalunya i 4/1994 d'administració institucional, de descentralització, desconcentració i coordinació del SCSS). Aquest decret diu que el SCSS abasta totes les activitats organitzades que s'orienten a prevenir l'exclusió social i a promoure la prestació social de suport personal, d'informació, d'atenció i ajut a tots els ciutadans, especialment aquells que presenten dificultats de desenvolupament, integració social, marginació social... Aquest decret també estableix que és competència dels consells comarcals i dels ajuntaments exercir les funcions que es desenvolupen en les àrees bàsiques de serveis socials.

Decret 284/1996 de regulació del sistema català de serveis socials. Desenvolupa els drets dels usuaris de serveis i establiments socials, s'actualitza la tipologia de serveis i establiments socials i es clarifiquen les prestacions econòmiques, classificant-les en periòdiques i ocasionals.

Decret 316/2001, de 20 de novembre, pel qual es modifica el Decret 306/1998, d'1 de desembre de desplegament de la Llei 10/1997, de 3 de juliol, de la renda mínima d'inserció. Estableix uns complements econòmics per a famílies monoparentals que no perceben pensió d'aliments, famílies amb fills i filles menors de setze anys, i amb fills i filles disminuïts, així com persones soles que tenen problemes socio-sanitaris greus que els impedeixen treballar amb normalitat. A més, també facilita un ajut especial en determinats casos d'infortuni com hospitalització d'un membre de la unitat familiar.

Decret 27/2003, de 21 de gener, de l'atenció social primària. Segons aquest Decret, un dels principis bàsics d'actuació dels serveis socials d'atenció primària és atendre les necessitats socials més immediates, generals i bàsiques de les persones, famílies o grups i contribuir a la prevenció de les problemàtiques socials, i a la reinserció i integració de les persones en situació de risc social d'exclusió.

IV Pla d'actuació social 2003-2006. Generalitat de Catalunya.

El IV Pla d'actuació social és l'instrument general de planificació de la política de serveis socials a Catalunya. Està configurat com a document marc d'orientació de la política social en l'àmbit dels serveis socials, de manera que es puguin unir esforços, tant públics com privats, per a la garantia dels drets dels ciutadans a disposar d'un sistema de serveis socials que doni

resposta a les necessitats socials. La seva finalitat és contribuir a donar resposta a les necessitats que té plantejades actualment Catalunya en l'àmbit social.

Els eixos estratègics del Pla giren al voltant del canvi d'un model assistencial, centrat en les estructures i els serveis, a un model centrat en la promoció i la inclusió de la persona.

3.4. Marc local

Des de la comissió de promoció social creiem que és necessari tenir en compte els següents eixos i objectius del **Pla d'Actuació Municipal del 2006**:

EIX 1.	La participació ciutadana en la presa de decisions i la proximitat com a forma d'entendre i d'exercir la política local amb una gestió moderna i transparent dels recursos municipals.
Objectiu 1.1.1.	Assolir un model d'atenció ciutadana de qualitat
1.1.1.6	Desenvolupament del Pla de qualitat, partint de la revisió dels resultats de les cartes de serveis ja existents.
Objectiu 1.2.1.	Desenvolupar polítiques de participació de la ciutadania i de suport a les entitats i les associacions
1.2.1.3	Potenciació del funcionament dels equipaments cívics incrementant-ne la polivalència i l'oferta d'activitats, i establint-ne un marc de relació més definit i ordenat
Objectiu 1.3.1	Pla integral de Rocafonda-El Palau-Escorxador
1.3.1.3	La cohesió social
Objectiu 1.3.2	Pla integral de Cerdanyola
1.3.2.2	Millora de l'accés als habitatges
1.3.2.4	Cohesió social i convivència
Objectiu 1.3.3	Pla integral del Centre-Eixample-La Havana
1.3.3.5	Augment de la inclusió social. Atenció a les necessitats de la gent gran, la infància i les persones en risc d'exclusió.

EIX 2	La sostenibilitat com a eix fonamental del desenvolupament de la ciutat que volem compromesa amb el mediambient, territorialment equilibrada i activa en els àmbits comarcal, metropolità i nacional.
Objectiu 2.1.1	L'accés a l'habitatge
2.1.1.5	Redacció del projecte de construcció de 19 habitatges de lloguer per a famílies al carrer Cristina –Rierot en el solar de la Fundació Cooperadors de Mataró
2.1.1.12	Establiment del 30% de mitjana per la construcció d'habitatges de protecció pública a les noves zones de desenvolupament urbanístic, i utilització del 10% d'aprofitament per l'adquisició d'habitatges a rehabilitar, destinats al lloguer, en els barris més necessitats
2.1.1.15	Promoció de la instal·lació d'ascensors en els edificis mancats d'aquest servei per a la millora de l'accessibilitat; demanar convenis de col·laboració amb entitats financeres per a l'obtenció d'ajuts a baix interès per a les comunitats més necessitades; oferir permutes en habitatges en planta baixa del parc disponible per contribuir a la solució de supressió de barreres arquitectòniques, amb especial atenció als barris de Cerdanyola i Rocafonda.
2.1.1.19	Desenvolupament del Pla local d'habitatge i foment de l'habitatge de promoció pública mitjançant diverses fórmules, principalment la de lloguer, per a diversos col·lectius amb especial incidència als anys 2006-2007.

EIX 3	La cohesió social des de l'exercici dels principis democràtics, la igualtat de drets i deures i la solidaritat com a eina compensadora de les desigualtats socials.
Objectiu 3.2.1	Potenciar la promoció social de la dona
3.2.1.1	Posada en marxa del projecte per a la promoció de dones nouvingudes, a partir de Can Torner, amb el Centre Sant Pau, la Vocalia de Dones de Rocafonda i Xerínola.
Objectiu 3.2.2	Afavorir les mesures de conciliació de la vida laboral, personal i familiar
3.2.2.2	Consolidació dels protocols d'actuació en casos de maltractament.
3.2.2.3	Continuació de les campanyes de sensibilització per a la igualtat de gèneres.
Objectiu 3.6.1	Continuar desenvolupant els programes i les actuacions en el Pla de nova ciutadania, tant en l'àmbit territorial com de ciutat, per afavorir la integració de la població nouvinguda, amb drets i deures, des del consens i la participació.
3.6.1.1	Priorització de les actuacions i els programes destinats a infants, joves i dones nouvingudes per afavorir-ne la integració, coordinadament amb les entitats que hi estan treballant en el territori per assolir projectes de ciutat. Convenir les actuacions, racionalitzar els recursos i donar suport a les iniciatives específiques per la convivència en el marc dels plans integrals.
3.6.1.9	Establiment de convenis de col·laboració amb les entitats que promoguin l'ensenyament del català, el reforç escolar i la formació, especialment entre els joves i les dones immigrades.
3.6.1.11	Realització d'inspeccions sanitàries i de possibles amuntegaments de persones que viuen en un mateix habitatge, a fi de garantir les condicions humanes i sanitàries mínimes dels ciutadans de Mataró en base al treball que s'ha realitzat amb el padró d'habitants.
Objectiu 3.7.1	Posar en marxa totes les mesures al nostre abast per evitar l'exclusió social
3.7.1.1	Elaboració i aprovació del Pla de promoció social.
3.7.1.2	Consolidació de la Taula de Promoció Social.
3.7.1.3	Estudi dels criteris socials i adequació del parc d' habitatges socials.
3.7.1.4	Treball per a la inserció de la població indigent i per a la reducció de nuclis de concentració.
3.7.1.5.	Ampliació de l'aportació econòmica municipal mitjançant conveni a la Fundació Sant Joaquim per a la dispensació de menjar per a les persones en situació de risc i/o exclusió social.
Objectiu 3.8.1	Revisar el Pla municipal d'accessibilitat universal
3.8.1.1	Elaboració del Pla municipal d'accessibilitat que comportarà l'actualització de les infraestructures i l'ampliació de millores en aspectes de comunicació i participació per tal de promoure la integració social de les persones amb discapacitats en totes les àrees, els espais i els àmbits de la vida quotidiana.
3.8.1.2	Millora de l'accessibilitat a la comunicació i de la participació en els serveis de l'Ajuntament dels diferents col·lectius de la ciutat.
3.8.1.3	Supressió de barreres arquitectòniques, adequació i ampliació de voreres.

EIX 4	El progrés econòmic i social que permeti la diversificació productiva, l'ocupació estable i de qualitat i la igualtat d'oportunitats en l'accés al coneixement.
Objectiu 4.2.3.	Garantir a tota la ciutadania l'accés a les noves tecnologies per evitar noves formes d'exclusió social
4.2.3.1	Continuació dels tallers "Posa't al dia" per avançar en l'alfabetització digital
Objectiu 4.3.1.	Informar a les persones que busquen feina o millora de feina: el punt d'informació laboral
4.3.1.1	Sessions d'acollida grupal als usuaris/es que cerquen feina o millora de feina amb l'objectiu de conèixer el Servei d'Ocupació de l'IMPEM i els seus recursos, i recollir l'interès pel servei.
4.3.1.2	Entrevista inicial individual amb l'objectiu de concretar la demanda que fan els usuaris/es i analitzar els factors bàsics de la seva ocupabilitat.
Objectiu 4.3.3.	Posar a disposició de les persones que busquen feina un espai que centralitzi tots els recursos ocupacionals necessaris per poder accedir a un lloc de treball: El club de feina

4.3.3.1	Promoció de l'hàbit de la recerca activa de feina IMPEM
4.3.3.2	Posada a l'abast de les persones que busquen feina les noves tecnologies de la informació.
4.3.3.3	Accés a publicacions, premsa, directoris, etc. per accedir a l'oferta de treball desitjada.
4.3.3.4	Intercanvi d'experiències i informació de les persones que es troben en una mateixa situació.
Objectiu 4.3.9.	La inclusió social i la cohesió: els plans d'ocupació
4.3.9.1	Sol·licitud de subvenció i contractació de col·lectius en risc d'exclusió sociolaboral per al desenvolupament d'obres i/o serveis d'interès públic desenvolupats per diferents departaments i 3 organismes autònoms de l'Ajuntament de Mataró.
4.3.9.2	Coordinació de les accions d'orientació i formació que s'ofereixen a les persones contractades.
4.3.9.3	Avaluació dels projectes que s'han executat, la contractació efectuada i la qualitat de l'ocupació.
Objectiu 4.3.10.	Estratègies innovadores en la recol·locació dels col·lectius amb risc d'exclusió laboral
4.3.10.1	Disseny d'estratègies innovadores que facilitin la recol·locació dels recursos humans excedents del sector tèxtil. Actuació consensuada i conjunta dels agents socials i de l'Administració local en la formació, la qualificació/requalificació i el reciclatge continuat del personal, per assegurar no tan sols el flux quantitatiu sinó també qualitatiu dels recursos humans vers el sector.
Objectiu 4.3.11.	La inclusió laboral, la cohesió i la igualtat d'oportunitats per a les dones.
4.3.11.1	Disseny, posada en marxa, seguiment i avaluació de metodologies i accions adreçades a garantir la igualtat d'oportunitats i la perspectiva de gènere en totes les polítiques actives que es desenvolupin des del Servei d'Ocupació de l'IMPEM.
4.3.11.2	Sensibilització, informació i formació en igualtat d'oportunitats i perspectiva de gènere des de l'àmbit laboral.
4.3.11.2	Recerca de recursos, eines i metodologies en igualtat d'oportunitats i perspectiva de gènere des de l'àmbit laboral.

3.5. Normativa en procés d'aprovació

Cal fer esment que en aquests moments estan en un estat d'elaboració molt avançat el *Proyecto de Ley de promoción de la autonomía personal y atención a las personas en situación de dependencias*, el programa d'atenció a les persones amb dependències a Catalunya, la llei de serveis socials i el pla d'inclusió i cohesió social de Catalunya i el pla integral del poble gitano. Per això creiem convenient fer unes pinzellades de cadascú d'aquests documents per la importància i l'impacte que tindrà en l'àmbit de la Promoció social.

“Proyecto de Ley de promoción de la autonomía personal y atención a las personas en situación de dependencias” sorgeix de la necessitat de garantir als ciutadans i a les comunitats autònomes un marc estable de recursos i serveis. Aquesta llei garanteix uns drets bàsics fonamentats en els principis d'universalitat, equitat i igualtat i en la participació, integració i normalització de l'atenció a les persones en situació de dependència desenvolupant un sistema d'atenció integral. La llei preveu un contingut comú de prestacions i serveis garantits i finançats per l'Administració general de l'Estat, així com un règim de cooperació i finançament entre l'Administració i les comunitats autònomes.

El programa d'atenció a les dependències a Catalunya té com a objectiu general impulsar i ordenar la promoció de l'autonomia personal i l'atenció de les persones amb dependència i la proposta de creació d'un ens públic que gestioni les mesures per a la protecció d'aquestes. Aplicar una política integral en l'àmbit de les dependències que suposi mesures de: suport a les famílies i als cuidadors informals, ajuda personal per realitzar les activitats de la vida

diària, ajudes tècniques, adaptacions dels entorns, prevenció de la restricció a la participació i igualtat d'oportunitats, prevenció de la dependència, i rehabilitació funcional de manteniment. I que evolucioni envers una acció integrada dels serveis socials i els serveis de salut, que garanteixi una atenció integral a les persones en situació de dependències i que tendeixi a la universalització dels serveis socials en relació a les situacions de dependència.

La nova llei de Serveis Socials regularà l'ordenació del conjunt del sistema dels serveis socials a Catalunya. Inclourà l'explicació d'un nou marc conceptual, la descripció de les persones destinatàries, els drets i els deures d'aquests, un sistema de Serveis Socials integrat pels equips tècnics, per les prestacions socials, pels projectes comunitaris i pels programes, la definició de la Xarxa d'Atenció Pública de Serveis Socials i l'organització territorial, els òrgans de coordinació i avaluació,... Destaquem d'aquest avantprojecte de llei el principi d'universalitat, la igualtat i l'equitat personal i professional, el reconeixement del paper de les entitats d'iniciativa privada i el procés de participació que l'ha precedit.

El pla d'inclusió i cohesió social a Catalunya està previst que es desenvolupi en el període 2006-2009 i és un conjunt de línies estratègiques amb un seguit d'objectius estratègics i operatius que pretenen donar resposta a dues necessitats:

- Reorientar i endegar polítiques debilitadores dels factors generadors d'exclusió social corresponents a cada àmbit;
- Implementar polítiques de prevenció i atenció a les persones i els col·lectius més vulnerables a l'acció d'aquests factors.
- Les línies estratègiques tenen a veure amb la lluita contra l'exclusió social en l'àmbit econòmic, laboral, formatiu, sociosanitari, territorial, d'habitatge, en el familiar-relacional i en el comunitari.

El Pla integral del poble gitano pretén ser una eina per combatre les mancances educatives, laborals i econòmiques de la comunitat gitana a Catalunya per tal d'equiparar socioculturalment i econòmicament els membres d'aquesta comunitat amb la societat de la qual formen part. La difusió a la resta de la població de la especificitat cultural del poble gitano com a part integrant de la cultura catalana, també queda reflectida en aquest pla. I finalment s'inclou en el Pla la perspectiva de gènere per donar resposta a les necessitats específiques de les dones gitanes.

4. MARC CONCEPTUAL

4.1. Conceptes claus

Les transformacions socials que se han produït al llarg de les últimes dècades ens han configurat un context que afavoreix noves situacions de pobresa i d'exclusió social. Aquest context és conseqüència d'un seguit de canvis que s'han generat en el conjunt de la nostra societat i està caracteritzat bàsicament per :

- Una major precarietat del mercat laboral que no permet una estabilitat en el treball i que, com a conseqüència, dificulta l'accés als béns socials sense poder compensar-se a causa d'un sistema de protecció social, encara insuficient.
- Un flux cada vegada més creixent d'immigració extracomunitària que s'estableix al país amb unes condicions molt precàries, gran part d'ells amb una situació administrativa sense regularitzar que genera situacions d'inestabilitat que es perllonguen en el temps.
- Uns canvis en l'estructura familiar, amb un augment important de les llars monomarentals i de les persones que viuen soles , així com una gran transformació de les relacions familiars, conseqüència d'una major incorporació de la dona al mercat del treball i debilitament de la xarxa familiar.

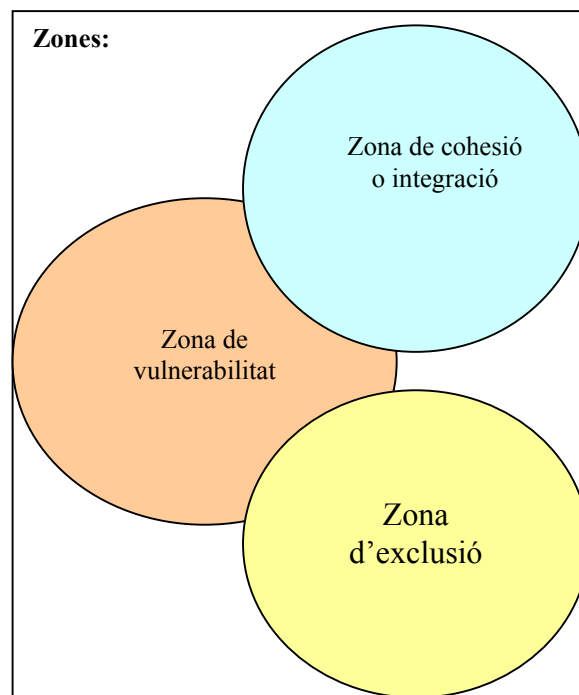
Això provoca un augment del fenomen de l'exclusió social entenent-lo com aquelles situacions segons les quals cada persona, en la societat on viu, **no** té satisfetes les seves necessitats i expectatives vitals: estar alimentada, rebre educació i sanitat, disposar d'un habitatge digne, poder treballar, participar de l'esport, de la cultura, viure en un entorn saludable...

En base a aquest nou concepte d'exclusió, l'espai social es configura, segons el prestigiós sociòleg francès Robert Castel, a l'entorn de tres zones:

Zona de cohesió o integració: caracteritzada per una feina estable i també per una relació sòlida amb la família, amics, veïns, etc. Feina i vincles socials són aspectes que amb freqüència van junts. Els individus "integrats" queden fora de l'àmbit de les intervencions socials i no plantegen un "problema social".

Zona de vulnerabilitat. Al contrari de l'anterior, és una zona inestable. El treball es caracteritza per la precarietat, acostuma a ser intermitent, hi ha episodis d'atur. Pel que fa als aspectes relacionals, hi ha també fragilitat en els suports familiars i socials.

Zona d'exclusió: zona social caracteritzada per l'absència de treball i/o d'habitatge, la inexistència de vincles familiars, l'abandonament d'hàbits saludables i el patiment de rebuig social.

La zona de vulnerabilitat ocupa en aquest esquema una posició estratègica, perquè segons quina sigui la intervenció en aquesta franja de població, s'alimenta la zona d'exclusió, o, al contrari, s'amplia la zona de cohesió. Per tant, resulta imprescindible **prioritzar les intervencions** amb la població vulnerable per tal de promoure la integració.

L'exclusió social **pot afectar tothom**, és un factor de risc potencial i oportunista de múltiples cares i moments. En conseqüència, més enllà de les mesures d'integració social, les mesures de promoció personal, comunitària i de prevenció, també formen part de l'estratègia contra l'exclusió social.

En la lluita contra l'exclusió social se'ns fa imprescindible incorporar **el treball per a la inclusió** com un instrument potent per superar-la. Per tant podem dir que el concepte d'inclusió significa la incorporació de la població als diferents sistemes funcionals de la societat.

En aquests context es parla d'un nou dret social: **el dret a la inclusió**, i parlen de la “gestió de la inclusió” que se sosté sobre dos principis: la territorialitat i la individualització. D'una banda, es posa l'accent en les **potencialitats locals**, la reconstrucció de les xarxes de convivència i la mobilització de recursos. D'altra banda, es defineix un **projecte individual** tenint en compte les necessitats, aspiracions i possibilitats de cada subjecte, detectant els factors d'exclusió, i s'inicia una relació d'ajuda individualitzada, gairebé tutorial, basada en el contracte social, tot articulant ajut econòmic i participació social.

4.2. Proposta metodològica de treball

Tenint en compte aquest context general situarem la intervenció amb les persones destinatàries de les nostres accions a tres nivells: individual, grupal i comunitari.

	Objectiu	Beneficis	Instruments
Projecte individual	Oferir un projecte de desenvolupament personal ajustat a la realitat de cada individu en situació de vulnerabilitat i exclusió.	Personalitza l'ajuda individualitzada tenint en compte les necessitats, aspiracions i possibilitats de cada persona.	Contracte social: articula ajut econòmic i participació social. Ha de basar-se en els principis de corresponsabilitat i coparticipació utilitzant com element metodològic central el pla de treball que ens ha de permetre fixar objectius parcials, temporalitzar-los, avaluar-los, així com fer una devolució del procés al destinatari i tancar aquest procés si s'escau.
Projecte grupal	És aquell tipus d'intervenció que crea o aprofita dinàmiques col·lectives o socialitzadores per tal d'obtenir uns determinats efectes de millora (canvi, contenció i/o prevenció) en la situació particular que afecta a cadascun dels individus que integren el grup.	<ul style="list-style-type: none"> - Construeix vincles de relació generant xarxa relacional. - Redueix comportaments de risc en els grups naturals, a partir d'introduir dinàmiques socialitzadores. - Afavoreix el desenvolupament d'habilitats personals i socials per manejar les situacions en les quals les persones presenten més dificultats. - Permet l'ajuda entre iguals quan es comparteixen problemes comuns i socialitzar experiències i recursos. - Permet desenvolupar un sentiment d'ésser útil ajudant els altres. 	Dinàmica de grups : és clau la dinàmica que s'estableix entre les persones que integren el grup: interaccions vincles, rols socials assumits, habilitats socials ...
Projecte comunitari	<ul style="list-style-type: none"> - Crear o reforçar vincles entre els membres d'una determinada col·lectivitat. - Promoure la participació activa dels membres de la comunitat. - Influir en les dinàmiques socials existents. - Potenciar vincles entre els diferents agents socials que actuen al territori, i entre aquests i la població. 	<ul style="list-style-type: none"> - Afavoreix una major cohesió social. - Ajuda a superar determinats problemes que afecten la comunitat - Suma forces per tal d'assolir objectius que no estan a l'abast de cada una de les persones. - Dóna una resposta global i qualitativament millor a les necessitats socials de determinats sectors de la població. 	Treball en xarxa : organització d'un conjunt d'entitats i/o associacions que treballen en un mateix territori amb l'objectiu d'assolir una missió, a través d'uns objectius operatius i unes accions concretes.

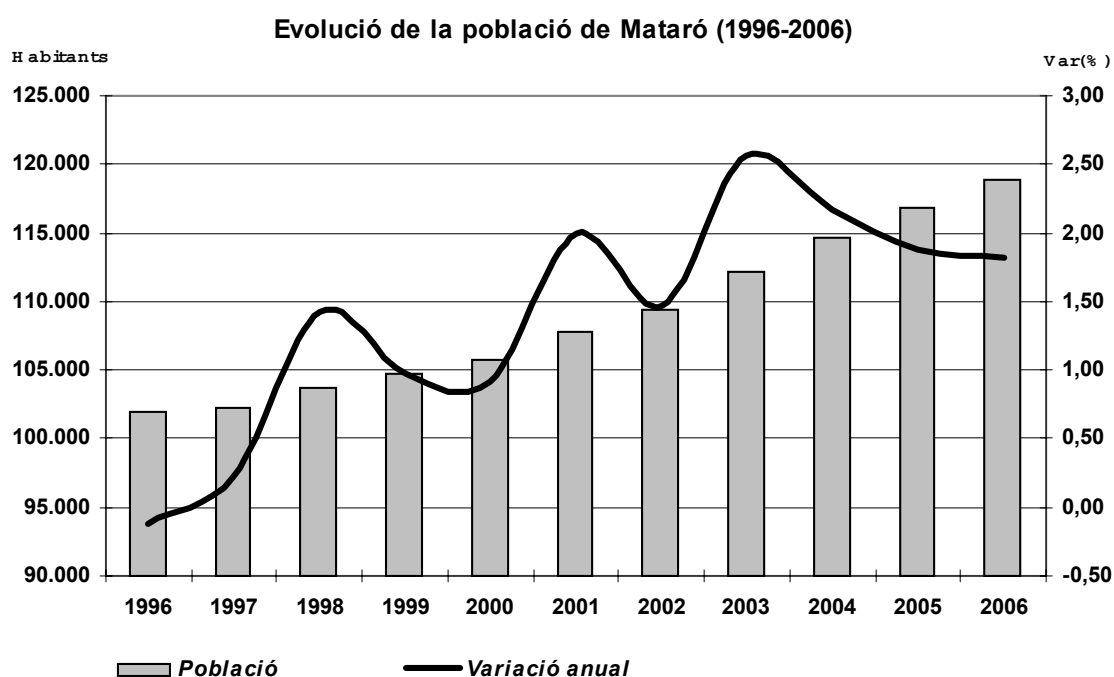

5. REFERÈNCIES ESTADÍSTIQUES

En aquest apartat fem una selecció de les dades més significatives pel Pla de Promoció Social, dades extretes de l'estudi de població, de l'Observatori de nova ciutadania, del darrer Informe de conjuntura socioeconòmica de Mataró, del Pla local d'habitatge 2005-2015, de l'Indecat i de la Renda Mínima d'inserció, amb la col·laboració del Servei d'Estudis i Planificació de l'Ajuntament de Mataró.

5.1. Població, evolució i estructura

Les dades demogràfiques de Mataró dibuixen una situació força dinàmica, amb un creixement anual superior al 2% des de l'any 2001, tot i que a partir del 2005 sembla estabilitzar-se lleugerament per sota del 2%. De fet, continuar amb aquest ritme de creixement suposaria situar-se a l'escenari de l'any 2010 amb una població d'entre 125.000 i 130.000 habitants.

Font: elaboració pròpia a partir de dades del padró continu d'habitants. Servei d'Estudis i Planificació

El creixement demogràfic de Mataró es deuen principalment a l'increment d'altes de persones estrangeres a la ciutat. Observem en la taula següent que en el període 2002 – 2006 hi ha un estancament del creixement de població autòctona i un augment, del 117% aprox., de població estrangera.

Evolució de la població de Mataró per nacionalitat. 1r trimestre 2002 - 2006

	2002	2003	2004	2005	2006	Variació absoluta 2002 - 2006	Variació (%) 2002 - 2006
Població estrangera	8.124	10.587	12.880	15.375	17.603	9.479	116,68
Població espanyola	101.868	102.212	102.358	102.216	101.570	-298	-0,29
Població total	109.992	112.799	115.238	117.591	119.269	9.277	8,43

Font: elaboració pròpia a partir de dades del padró continu d'habitants. Servei d'Estudis i Planificació

La distribució de la població per barris de la ciutat és desigual. En relació a la distribució per sexe destaquem la major proporció d'homes als barris de Palau Escorxador, Rocafonda i Cerdanyola, els quals coincideixen amb major presència de determinats col·lectius de població immigrant estrangera.

Per contra als barris d'Eixample, Centre i Peramàs destaca un major nombre de dones, coincidint amb els barris amb una mitjana d'edat més elevada.

Distribució de la població per sexe i barris de Mataró. 1 de gener de 2006

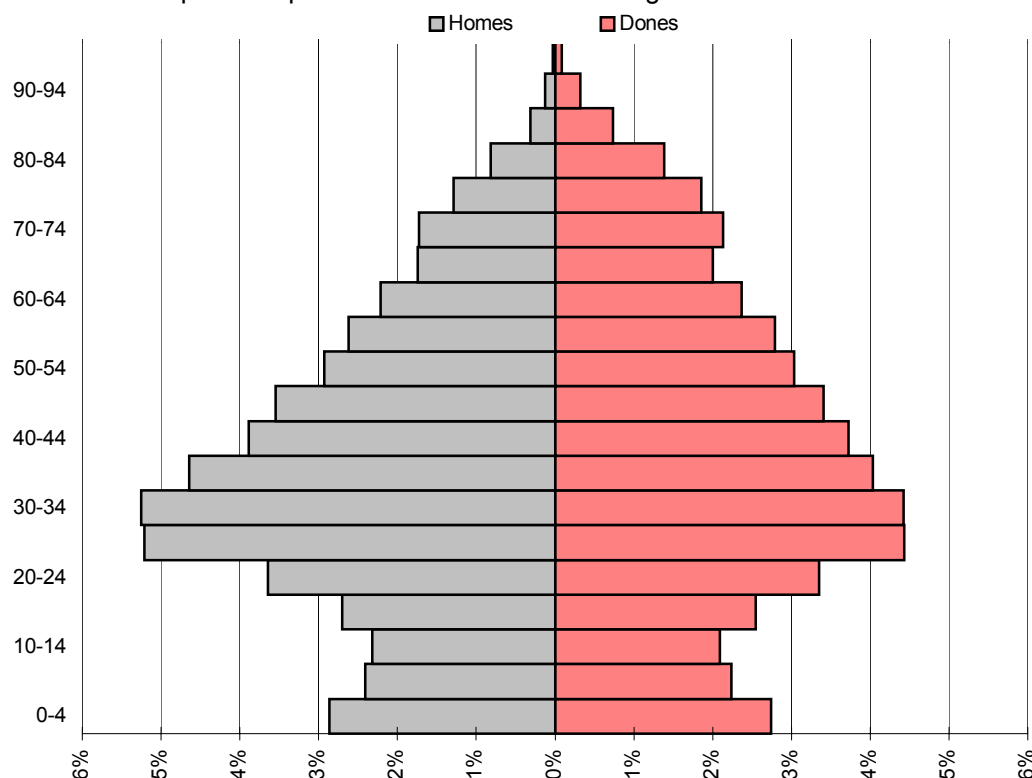
Barri	Homes	%	Dones	%	Total	%
Centre	1.791	48,12	1.931	51,88	3.722	3,13
Eixample	13.256	47,79	14.480	52,21	27.736	23,33
Palau-Escorxador	3.644	54,01	3.103	45,99	6.747	5,67
Rocafonda	5.734	52,16	5.260	47,84	10.994	9,25
Vista Alegre	3.443	50,01	3.441	49,99	6.884	5,79
Molins-Torner	2.878	49,15	2.978	50,85	5.856	4,93
Cirera	4.693	50,74	4.556	49,26	9.249	7,78
La Llàntia	1.985	51,00	1.907	49,00	3.892	3,27
Cerdanyola	15.502	51,70	14.485	48,30	29.987	25,22
Peramàs	4.048	48,82	4.244	51,18	8.292	6,97
Pla d'en Boet	2.806	50,72	2.726	49,28	5.532	4,65
MATARÓ	59.780	50,28	59.111	49,72	118.891	100

Font: elaboració pròpia a partir de dades del padró continu d'habitants. Servei d'Estudis i Planificació

En la piràmide d'edats s'observa el gruix de població adulta de les generacions del 60 i 70.

El descens de la natalitat dels anys 80 i 90 i la recuperació d'aquesta a partir de final dels 90 i principi del 2000.

Estructura de la població per sexe i edat. Mataró. 1 de gener de 2006

Font: elaboració pròpia a partir de dades del padró continu d'habitants. Servei d'Estudis i Planificació

Ressaltem aquests grups de població adulta (entre els 16 i 64 anys) ja que és la població potencial de les accions de la promoció social a la ciutat.

Població per sexe i trams d'edat. 1 de gener de 2006

Trams d'edat	Homes	%	Dones	%	Total	%
<16 anys	9.648	51,84	8.964	48,16	18.612	15,65
16-24 anys	6.938	51,79	6.458	48,21	13.396	11,27
25-44 anys	22.579	53,33	19.760	46,67	42.339	35,61
45-54 anys	7.690	50,08	7.666	49,92	15.356	12,92
55-64 anys	5.746	48,38	6.131	51,62	11.877	9,99
65 i més anys	7.179	41,47	10.132	58,53	17.311	14,56
Total	59.780	50,28	59.111	49,72	118.891	100

Font: elaboració pròpia a partir de dades del padró continu d'habitants. Servei d'Estudis i Planificació

Els principals indicadors demogràfics posen de manifest que la població de Mataró té una estructura lleugerament menys envellida que la del conjunt del país.

La mitjana d'edat del conjunt de la població és de 39,2 anys per Mataró mentre que puja fins els 40,6 pel conjunt de Catalunya. En canvi, l'esperança de vida és en ambdós casos superior als 80 anys

Quant als moviments naturals de la població, els naixements i les defuncions, Mataró presenta un balanç més favorable al relleu generacional que el conjunt del país.

Igualment, Mataró presenta índexs de menor dependència de la població jove. Així, tant l'índex d'envelliment, com el de sobreenvelliment, de dependència senil i de dependència global són inferiors als del conjunt de Catalunya.

Pel que fa a la població de nacionalitat estrangera destaquem que a la ciutat és superior 3% que a la mitjana de Catalunya.

Estructura de la població de Mataró. Comparativa amb Catalunya

	Mataró 2006	Catalunya 2005
Mitjana d'edat (anys)	39,21	40,61 ⁽¹⁾
Esperança de vida (anys)	80,98 ⁽²⁾	80,1 ⁽³⁾
Taxa bruta de natalitat (‰)	11,48 ⁽⁴⁾	11,47 ⁽⁵⁾
Taxa bruta de mortalitat (‰)	7,37 ⁽⁴⁾	8,6 ⁽⁵⁾
Índex d'envelliment⁽⁶⁾	99,24	116,47
Índex de sobreenvelliment⁽⁷⁾	11,02	11,50
Índex de dependència senil⁽⁸⁾	20,58	23,69
Índex de dependència juvenil⁽⁹⁾	20,73	20,34
Índex de dependència global⁽¹⁰⁾	41,31	44,04
Índex de masculinitat⁽¹¹⁾	101,13	98,33
Índex de recanvi de la població en edats actives⁽¹²⁾	87,21	102,70
Relació de nens per dones en edat fèrtil⁽¹³⁾	21,62	20,21
Població de nacionalitat estrangera	14,38	11,42

(1) Estimació a partir dades web de l'Idescat

(2) Estimació pel període 2001-2005

(3) 2003

(4) 2005

(5) 2004

(6) És el quocient entre la població de 65 anys o més i la menor de 15 anys

(7) És el quocient entre la població de 85 anys o més i la de 65 anys o més anys

(8) És el quocient entre la població de 65 anys o més i la població de 15-64 anys

(9) És el quocient entre la població menor de 15 anys i la de 15-64 anys

(10) És el quocient entre la suma de la població de 65 anys i més i la població menor de 15 anys i la població de 15-64 anys

(11) És el resultat de multiplicar per 100 el quocient d'homes entre dones d'una població.

(12) És el quocient entre la població de 60-64 anys i la de 15-19 anys

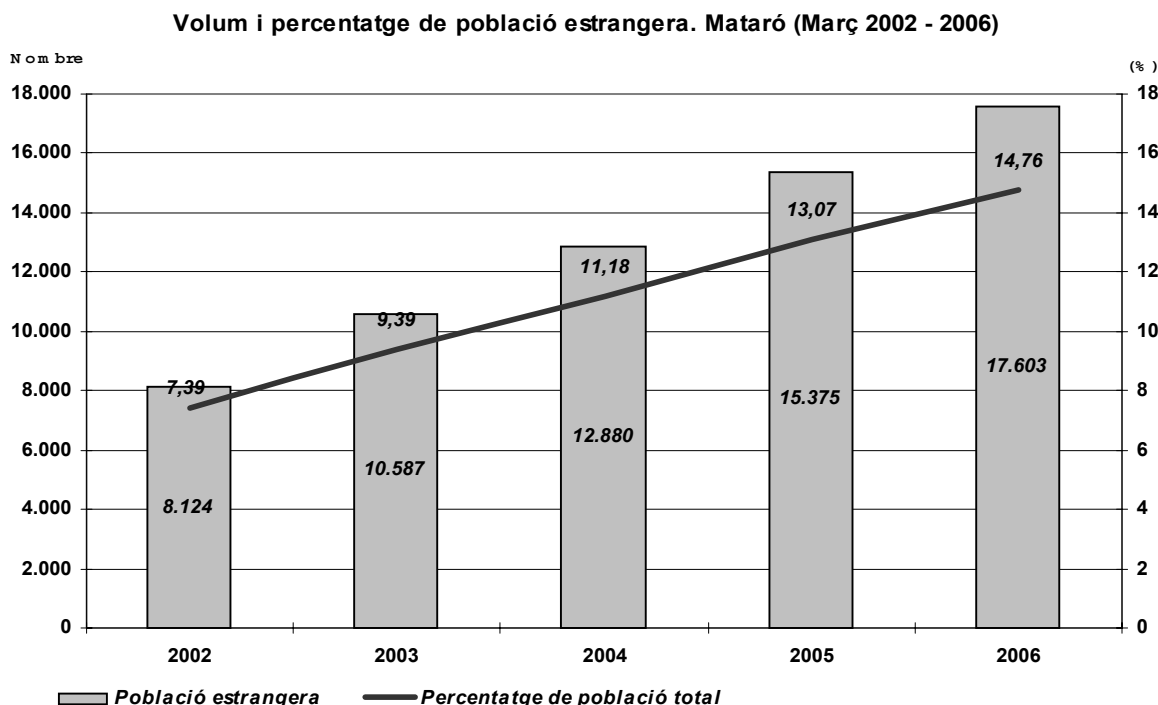
(13) És el quocient entre els nens de 0-4 anys i les dones entre 15 i 49 anys

(14) Percentatge de població de nacionalitat estrangera sobre la població total

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat, INE i padró continu d'habitants de Mataró. Servei d'Estudis i Planificació

5.2. Caracterització de la població estrangera

En el gràfic següent s'observa clarament la tendència de creixement constant en els darrers anys de la població estrangera a la ciutat, que actualment ja compta amb 17.603 persones.

Font: elaboració pròpia a partir de dades del padró continu d'habitants. Servei d'Estudis i Planificació

En relació a la nacionalitat, cal destacar que el 40,3% de la població estrangera tenen nacionalitat marroquina.

La població xinesa amb el 9,52% és la segona en importància entre la població estrangera de la nostra ciutat.

Dels països subsaharians els principals són Gàmbia, Senegal i Mali. I dels països sudamericans destaquen Argentina i Equador.

Evolució de la població estrangera per nacionalitats. Primer trimestre 2006

	1 de gener de 2005	31 de Març de 2006	Variació gener-març	% sobre total població estrangera (març 2006)	% sobre població total (març 2006)
Marroc	6.968	7.064	1,38	40,13	5,92
Xina	1.620	1.676	3,46	9,52	1,41
Gàmbia	1.208	1.251	3,56	7,11	1,05
Senegal	985	1.014	2,94	5,76	0,85
Argentina	714	742	3,92	4,22	0,62
Equador	576	583	1,22	3,31	0,49
Mali	561	580	3,39	3,29	0,49
Colòmbia	511	544	6,46	3,09	0,46
Itàlia	475	486	2,32	2,76	0,41
Bolívia	424	453	6,84	2,57	0,38
Uruguai	347	364	4,90	2,07	0,31
Resta	2.709	2.846	5,06	16,17	2,39
Total població estrangera	17.098	17.603	2,95	100	14,76
Població total	118.891	119.269	0,32		100

Font: elaboració pròpia a partir de dades del padró continu d'habitants. Servei d'Estudis i Planificació

L'acollida dels nouvinguts, dels ciutadans d'origen estranger, és irregular en el territori de Mataró. En general, la major concentració d'immigrants es troba a la perifèria de la ciutat, sobretot als barris de la zona de Palau-Escorxador, Rocafonda i Cerdanyola.

Distribució de la població amb nacionalitat estrangera per àmbits geogràfics i barris. Mataró. 1 de gener de 2006

	Centre	Eixample	Palau-Escorxador	Rocafonda	Vista Alegre	Molins-Torner	Cirera	La Llàntia	Cerdanyola	Peramàs	Pla d'en Boet	TOTAL
Africa Subsahariana	42	214	578	535	15	59	94	15	1.373	87	164	3.176
Magreb	47	329	1.329	1.877	20	93	186	80	2.695	172	257	7.085
Centre-Amèrica	12	73	40	85	8	12	9	3	138	18	26	424
Nord-Amèrica	8	31	1	2	2	4	4	1	5	10	14	82
Sud-Amèrica	111	834	220	451	53	148	185	43	773	256	87	3.161
Europa Oriental	15	119	36	57	6	23	38	8	123	46	25	496
Europa Occidental	50	423	44	63	54	24	92	12	119	72	23	976
Orient Llunyà	27	397	93	105	10	25	185	68	515	133	81	1.639
Oceania	1	3	0	0	0	0	1	0	3	3	0	11
Orient Mitjà	1	13	0	2	0	1	6	1	23	1	0	48
TOTAL	314	2.436	2.341	3.177	168	389	800	231	5.767	798	677	17.098

Font: elaboració pròpia a partir de dades del padró continu d'habitants. Servei d'Estudis i Planificació

5.3. Tipologia de llars

No s'observa cap diferència significativa entre la distribució de llars a Mataró i a Catalunya.

Hi ha un 10% de les llars formades per estructures monoparentals i un 18,6 % de llars formades per persones soles.

És rellevant no per la quantitat, sinó pel que comporta el gairebé 2% de llars formades per dos o més nuclis familiars, com una nova realitat social relacionada amb el cost de l'habitatge.

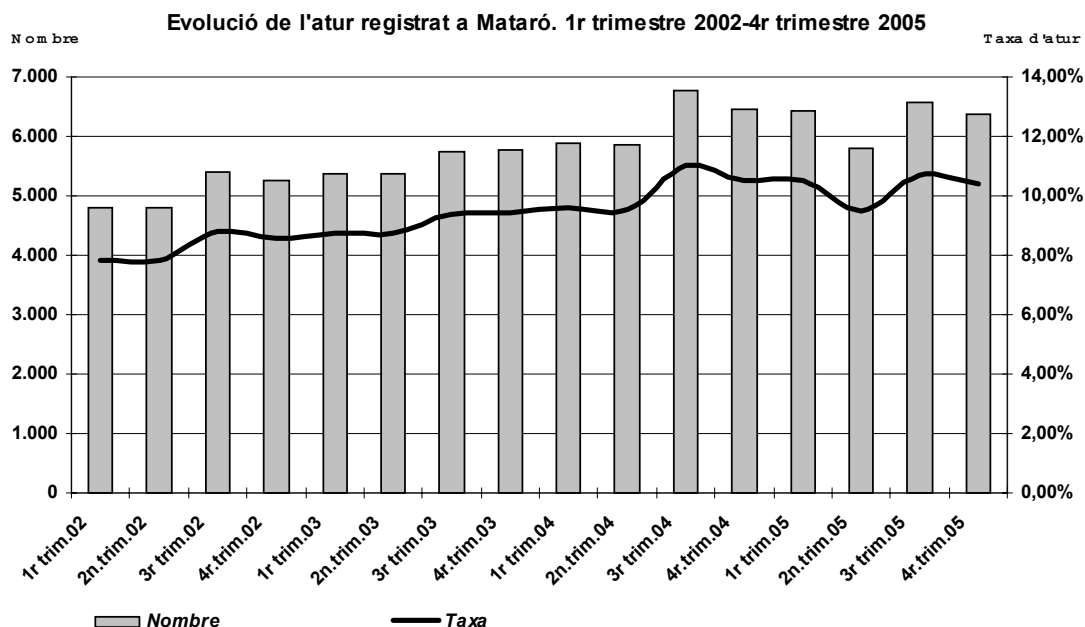
Llars segons el nombre i el tipus. Cens 2001

	Mataró		Catalunya	
	Nombre	%	Nombre	%
Llars sense nucli				
Unipersonals	7.046	18,62	484.624	20,93
<i>Amb dues persones o més</i>	1.384	3,66	92.378	3,99
Total sense nucli	8.430	22,27	577.002	24,92
Llars amb un nucli				
Parelles sense fills				
<i>Sense altres persones</i>	7.702	20,35	461.010	19,91
<i>Amb altres persones</i>	825	2,18	58.030	2,51
Total parelles sense fills	8.527	22,53	519.040	22,41
Parelles amb fills				
<i>Sense altres persones</i>	15.205	40,17	855.205	36,93
<i>Amb altres persones</i>	1.408	3,72	93.143	4,02
Total parelles amb fills	16.613	43,89	948.348	40,95
Mares soles amb fills				
<i>Sense altres persones</i>	2.391	6,32	147.180	6,36
<i>Amb altres persones</i>	467	1,23	29.888	1,29
Total mares soles amb fills	2.858	7,55	177.068	7,65
Pares sols amb fills				
<i>Sense altres persones</i>	495	1,31	32.637	1,41
<i>Amb altres persones</i>	196	0,52	9.706	0,42
Total pares amb fills	691	1,83	42.343	1,83
Llars amb dos nuclis o més				
<i>Sense altres persones</i>	475	1,25	35.610	1,54
<i>Amb altres persones</i>	256	0,68	16.445	0,71
Total llars amb dos nuclis o més	731	1,93	52.055	2,25
Total Llars	37.850	100	2.315.856	100

Font: a partir dades del web de l'Idescat

5.4. Atur registrat ¹

Amb dades del darrer trimestre de l'any passat, la xifra d'aturats de Mataró supera les 6.000 persones, i se situa en una taxa del 10,9% de la població activa.

Font: elaboració a partir de dades del Departament de Treball i Indústria

L'accés al mercat de treball de les dones continua essent més flux que el dels homes, tant a Mataró com en la majoria dels altres àmbits territorials. Així, el quart trimestre del 2005, la taxa d'atur de les dones és de 15,04%, mentre que la dels homes és del 7,93%.

Les diferències entre homes i dones s'accentuen sobretot entre els 45 i 54 anys i, en canvi, s'inverteixen entre els menors dels 25 anys.

Així, les estadístiques oficials revelen que els perfils amb més problemes per accedir al mercat de treball són: les dones de més de 45 anys, els homes de més de 45 anys i les dones d'entre 25 i 44 anys.

Atur per sexe i trams d'edat. 4r trimestre 2005

	Homes			Dones			Total		
	Pob. Activa	Aturats registrats	Taxa d'atur	Pob. Activa	Aturats registrats	Taxa d'atur	Pob. Activa	Aturats registrats	Taxa d'atur
16-24	4.854	379	7,81%	3.989	260	6,52%	8.843	639	7,23%
25-44	17.352	1.143	6,59%	12.851	1.470	11,44%	30.203	2.613	8,65%
45-54	5.982	461	7,71%	3.922	927	23,64%	9.904	1.388	14,01%
55-64	3.182	522	16,40%	1.673	752	44,95%	4.855	1.274	26,24%
>64	233			226			459		
Total	31.603	2.505	7,93%	22.661	3.409	15,04%	54.264	5.914	10,90%

Font: elaboració a partir de dades del Departament de Treball i Indústria

¹. La posada en marxa del SISPE el segon trimestre del 2005 ha implicat refer la sèrie històrica.

5.5 Nivell d'instrucció

S'ha aconseguit reduir el nombre de persones amb nivell d'instrucció baix, tot i així encara hi ha un 16,17% de persones analfabetes i sense estudis a la ciutat.

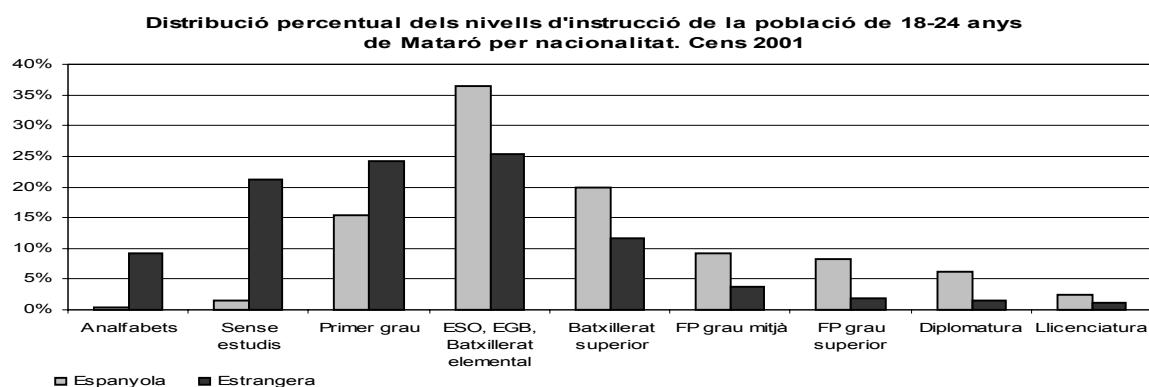
S'han doblat els percentatges de població amb titulacions universitàries.

Nivell d'instrucció de la població de 15 i més anys. Mataró. Cens 1991- cens 2001

	1991		2001		Variació	
	Nombre	%	Nombre	%	Absoluta	Percentatge (p.p.)
Analfabets	5.136	6,34	3.418	3,78	-1.718	-2,56
Sense estudis	17.009	21,00	11.211	12,39	-5.798	-8,61
Primer grau	24.135	29,80	23.487	25,96	-648	-3,85
ESO, EGB, Batxillerat elemental	20.978	25,90	28.331	31,31	7.353	5,40
Batxillerat superior	5.839	7,21	7.695	8,50	1.856	1,29
FP grau mitjà	3.201	3,95	4.644	5,13	1.443	1,18
FP grau superior	1.712	2,11	3.858	4,26	2.146	2,15
Diplomatura	1.432	1,77	3.994	4,41	2.562	2,65
Llicenciatura i Doctorat	1.542	1,90	3.851	4,26	2.309	2,35
Total	80.984	100	90.489	100	9.505	0

Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens d'habitants 2001 (INE). Servei d'Estudis i Planificació

Del següent gràfic destaca l'alt percentatge de població jove estrangera amb un nivell d'instrucció baix.

Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens d'habitants 2001 (INE). Servei d'Estudis i Planificació

La tendència de la població estrangera que arriba a Mataró continua essent majoritàriament, el 65,5%, persones amb un baix nivell d'instrucció

Nivell d'instrucció de les altes del 2005 per nacionalitat

Nivell d'instrucció	Espanyola	Estrangera	Total
Sense estudis i no sap llegir ni escriure	17,2	60,2	42,4
Estudis primaris sense certificat	5,1	5,3	5,2
Certificat d'estudis primaris, graduat escolar, batxillerat elemental i secundària obligatòria (ESO)	34,2	19,4	25,5
FPI i CFGM	5,2	0,4	2,4
FPII i CFGS	9,4	3,2	5,8
BUP, COU, Batxillerat superior, Batxillerat reforma	12,1	5,2	8,0
Diplomatura universitària, enginyeria tècnica	7,0	2,0	4,1
Llicenciatura universitària, arquitecte o enginyer superior, doctorats, masters i postgraus, títols superiors no universitaris	9,8	4,3	6,6
Valor desconegut	0	0	0
TOTAL	100	100	100

Font: elaboració pròpia a partir de dades del Padró continu d'habitants. Servei d'Estudis i Planificació

5.6. Població amb disminució

S'observa el creixement constant de persones amb reconeixement legal de disminució, atribuïble als beneficis que aquest reconeixement aporta.

Persones reconegudes legalment com a disminuïdes segons el grau de disminució. Mataró

	Nivell de disminució reconegut			Total	Persones reconegudes / població (%)
	Entre 33 i 64%	Entre 65 i 74%	75% i més		
1998	1.389	682	530	2.601	25,19
1999	1.549	759	556	2.864	27,51
2000	1.741	858	631	3.230	30,86
2001	1.881	961	705	3.547	33,09
2002	2.004	1.047	776	3.827	35,01
2003	2.176	1.134	856	4.166	37,24
2004	2.356	1.221	923	4.500	39,43
2005	2.469	1.289	986	4.744	40,65

Font: elaboració a partir de dades del web de l'Idescat

Les disminucions més freqüents són de caràcter físic, ja sigui amb afectació del sistema motòric com no. Les següents tipologies amb més incidència són les disminucions de caràcter psicològic o psíquic, és a dir malalts mentals o disminuïts psíquics, dels quals trobem una proporció més alta a Mataró que a la mitjana de Catalunya.

Persones reconegudes legalment com a disminuïdes segons el tipus de disminució. 2005

	Mataró		Maresme		Catalunya	
	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%
Motòrics	1.457	30,7	4.352	32,4	117.742	33,0
Físics no motòrics	1.228	25,9	3.491	26,0	95.027	26,7
Visuals	367	7,7	970	7,2	28.078	7,9
Auditius	241	5,1	628	4,7	15.838	4,4
Psíquics	597	12,6	1.692	12,6	39.164	11,0
Malalts mentals	835	17,6	2.244	16,7	59.701	16,7
No consta	19	0,4	43	0,3	976	0,3
Total	4.744	100	13.420	100	356.526	100

Font: elaboració a partir de dades del web de l'Idescat

5.7. Necessitat d'habitatge

Fent referència al document del Pla local d'habitatge (2005-2015) de l'Ajuntament de Mataró, en el punt 2.2 de Projeccions de necessitats d'habitatge amb preu de protecció pública (pàgina 14 i 15) es posa en evidència que d'un 34% a un 42% de la demanda d'habitatge no pot accedir a un habitatge lliure, tenint en compte l'oferta, les característiques del mercat i les rendes familiars disponibles.

De l'aplicació dels criteris emprats per calcular les necessitats d'habitatge social, l'estructura de la demanda social de la Ciutat de Mataró resta definida de la següent manera pel que fa a:

- règim (compra o lloguer)
- i característiques dels habitatges (dimensions, distribució interior)

	<i>1-2 habitacions</i>	<i>3 habitacions</i>	<i>4 habitacions</i>	<i>Total</i>
Règim concertat	6.82%	7.21%	Residual	14.03%
Règim general	8.99%	6.62%	0.10%	15.71%
Règim especial	24.21%	15.42%	0.20%	39.82%
Lloguer	13.04%	16.60%	0.79%	30.43%
Total	53.06%	45.85%	1.09%	100.00%

Font: Pla local d'habitatge (2005-2015) de l'Ajuntament de Mataró

Aquest és el perfil d'habitatge social que cal tenir en compte. Com es pot apreciar, predominen els grups de lloguer i règim especial.

Tanmateix, més de la meitat dels habitatges creats haurien de ser d'entre una i dues habitacions, tot i que també tenen gran pes els habitatges de tres habitacions a causa de les expectatives de descendència de les actuals parelles joves.

Les diferents prioritats polítiques en matèria d'habitatge determinaran el perfil d'habitatge social.

5.8.- Població beneficiària de la renda mínima d'inserció.

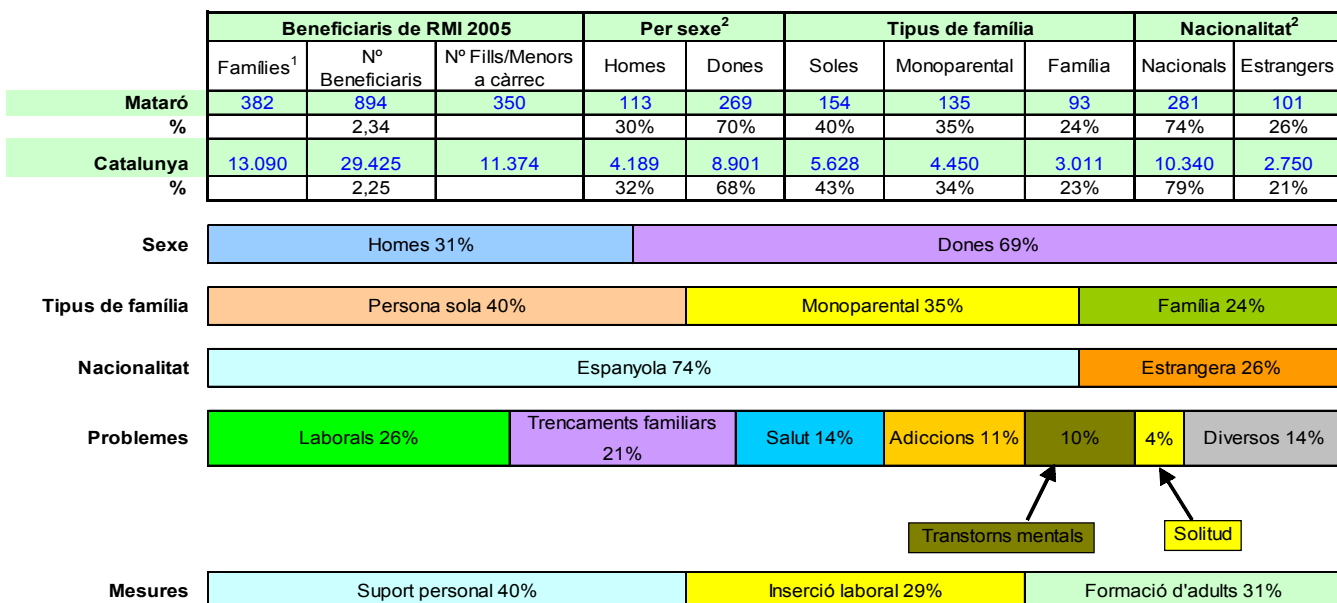
Gairebé 900 ciutadans de Mataró són perceptors de la renda mínima d'inserció. Dels titulars de la renda el 69% són dones i el 31% homes.

En relació a l'estructura familiar el 355 són famílies monomarentals, el 40% persones soles i el 24% famílies nuclears.

Quant a la nacionalitat dels titulars de la renda el 74% són autòctons i el 26% estrangers.

De les problemàtiques principals que afecten els beneficiaris destaquem el 35% relacionats amb la salut, addiccions i malalties mentals. El 26% fan referència a problemàtiques laborals i el 21% de trencament familiars, que generalment deixen amb una situació de desprotecció a alguns dels membres.

Beneficiaris de Renda Mínima d'Inserció 2005

1: la descripció de família correspon als expedients tramitats de RMI.

2: la descripció per sexe i nacionalitat correspon al persona principal de l'expedient de RMI.

Font: Dades de la Web de RMI de la Generalitat. Elaboració pròpia

6. DESTINATARIS DEL PLA DE PROMOCIÓ SOCIAL

6.1. Perfils de Promoció Social

L'estudi de la Promoció Social és un fenomen tan complex com les diferents realitats que pretén analitzar. Aquest capítol intenta ajudar a conèixer i a comprendre a aquells col·lectius atesos amb més freqüència per la majoria d'institucions, entitats i associacions que actuen a la ciutat dins d'aquest àmbit i que es caracteritzen per una acumulació de diverses condicions de precarietat i desigualtat que els situen a les franges de vulnerabilitat o exclusió.

Si aquestes condicions s'agregen o se n'acumulen d'altres i no existeixen oportunitats individuals i socials adequades, aquestes persones poden d'instal·lar-se definitivament a la zona d'exclusió.

El quadre que exposem a continuació reflecteix els principals factors de risc de vulnerabilitat i exclusió, elements que ens han permès elaborar posteriorment els diferents perfils de promoció social. Aquests factors s'han classificat d'acord amb els àmbits que influeixen en la integració plena d'una persona:

- **Econòmic:** tenint en compte la complexitat del concepte de pobresa econòmica els factors de risc es refereixen a aspectes molt concrets.
- **Laboral:** distingeix entre factors relatius a l'accés al mercat laboral i aquells relacionats amb les condicions de treball.
- **Formatiu:** els factors descrits es vinculen amb el baix nivell formatiu de les persones que integren aquests col·lectius.
- **Sociosanitari:** està relacionat amb una sèrie de malalties que comporten rebuig social o estigmatització.
- **Habitatge:** es tenen en compte tant les dificultats d'accés a l'habitatge com les condicions de precarietat d'aquest.
- **Relacional i social:** fa referència al debilitament o deteriorament de les xarxes familiars i socials.
- **Participació:** els factors d'aquest àmbit es relacionen amb situacions administrativa no regularitzades i amb situacions d'aïllament social.

ÀMBIT	FACTORS DE VULNERABILITAT I EXCLUSIÓ
ECONÒMIC	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Impossibilitat o dificultat per cobrir les necessitats bàsiques ▪ Deutes ▪ Dependència de prestacions econòmiques no contributives i assistencials (PIRMI, PNC, i altres)
LABORAL	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Atur ▪ Subocupació (contractes a temps parcial, treball temporal no qualificat i poc remunerat) ▪ Sense qualificació i/o experiència laboral ▪ Manca d'hàbits laborals ▪ Treball a l'economia submergida ▪ Treball familiar no reconegut i sense remuneració

FORMATIU	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sense escolarització ▪ Analfabetisme o analfabetisme funcional ▪ Baix nivell formatiu ▪ Experiències de fracàs escolar ▪ Abandonament del sistema educatiu ▪ Desconeixement de les llengües oficials (barrera lingüística)
SOCIOSANITARI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Problemes de toxicomanies ▪ Malalties infeccioses ▪ Trastorns mentals, discapacitats i altres malalties cròniques que poden provocar cert grau de dependència ▪ Problemes psicològics i emocionals ▪ Impossibilitat d'accedir als recursos socio-sanitaris bàsics
HABITATGE	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Manca d'habitatge propi (subarrendament, habitacions rellogades, centres d'acollida i altres) ▪ Infrahabitatge (barraques, edificis abandonats, sense sostre i altres) ▪ Dificultats per accedir a un habitatge de lloguer (manca d'aval, preus elevats i altres) ▪ Males condicions de l'habitatge ▪ Amuntegament
RELACIONAL I SOCIAL	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Problemes de violència familiar ▪ Debilitat o inexistència de suport familiar ▪ Debilitat o inexistència de xarxes socials ▪ Rebuig social
PARTICIPACIÓ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Situació administrativa no regularitzada ▪ Accés restringit a la ciutadania ▪ Aïllament social en persones immigrades a través de reagrupament familiar ▪ Experiències de reclusió penitenciària llargues o intermitents

A continuació exposarem els diferents perfils de promoció social. La idea d'aquesta classificació respon a la necessitat de concretar el diagnòstic i ajustar les intervencions professionals, constituint així una eina tècnica que ajuda a reconèixer la diversitat de situacions i a identificar les circumstàncies que les desencadenen o reforcen.

Destaquem a la majoria dels perfils tres factors clau:

- Presenten dificultats per insertar-se en el mercat laboral o es troben fora d'aquest, o bé la utilitat del treball que desenvolupen no es veu reconeguda econòmicament i socialment.
- Manca d'una xarxa familiar i/o social que compensi les situacions de dificultat que pateixen.
- I per últim, aquests perfils de població reben una atenció insuficient per part de les polítiques socials ja que gairebé només es prioritzen les prestacions assistencials molt reduïdes, deixant en segon terme programes d'atenció integral a aquests col·lectius.

Tot i considerant aquests trets comuns de la majoria de col·lectius de promoció social, detallem a continuació les diverses situacions que hem pogut identificar a la ciutat de Mataró

relacionades amb aquest àmbit. Es tracta d'un esquema obert, inicial, que s'anirà modificant i completant en funció de les noves necessitats socials que es detectin al municipi.

PERFILS DE PROMOCIÓ SOCIAL		
EN FUNCIO DEL GENERE	DONES	Llars monomarentals amb dificultats econòmiques, nivell de formació baix i poc o inexistent suport familiar.
		Dones en edat activa amb un baix nivell de formació, dificultats econòmiques i amb expectatives d'inserció laboral.
		Dones majors de 55 anys, amb salut precària, símptomes depressius, dependència econòmica i alt grau d'aïllament social.
	HOMES	Homes majors de 45 anys, sense parella, desvinculats del món laboral, amb problemes econòmics, vincles socials i familiars fràgils i abús de substàncies addictives.
		Homes en edat activa amb un baix nivell de formació, dificultats econòmiques i expectatives d'inserció laboral.
	SITUACIÓ ADMINISTRATIVA	Immigrants no regularitzats administrativament, "sense papers". La majoria d'ells no compten amb xarxa sociofamiliar.
Immigrants regularitzats per mitjà del reagrupament familiar.		
SITUACIÓ DE SALUT	Persones amb problemes psíquics, físics o de toxicomanies que dificulten la inserció social i/o laboral.	
SITUACIONS ESPECIALS	Persones d'ètnia gitana amb dificultats d'integració social.	
	Persones que han sortit de la presó després d'un internament llarg o amb trajectòries penitenciàries intermitents.	
	Persones víctimes de la violència familiar.	
EXCLUSIÓ SOCIAL EN FASE CONSOLIDADA	Persones que pernocten al carrer "sense sostre", en infrahabitatges o estan acollides intermitentment en domicilis aliens.	

6.2. Anàlisi de les distintes entitats que formen part de la Taula de Promoció Social

Tal com fèiem referència a la presentació en l'elaboració d'aquest Pla de Promoció social s'ha comptat inicialment amb la col·laboració i participació de vint-i-dos associacions i entitats de la ciutat de Mataró que han constituït la Taula de Promoció Social .

Aquesta Taula té un caràcter obert i dinàmic que possibilita anar incorporant altres entitats i/o associacions relacionades amb l'àmbit de la promoció social que es consideri necessari.

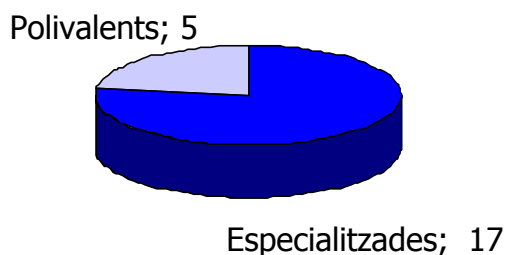
Presentem a continuació una aproximació a la realitat d'aquestes vint-i-dues organitzacions.

6.2.1. Àmbit d'actuació

A l'hora de classificar les entitats s'han de considerar molts dels aspectes que les defineixen. Un d'aquests és el nivell d'especialització de la seva activitat. Les entitats poden dirigir els seus serveis a una població específica (immigrants, presos,...) o bé centrar-se en un problema social concret (habitatge, atur, necessitats bàsiques...). També hi ha entitats que, per major capacitat, són polivalents perquè incideixen en pràcticament totes les poblacions i problemes socials.

En el cas de Mataró, **la majoria de les entitats (15) se centren en problemàtiques específiques**. Les entitats polivalents són 7, entre les quals s'hi ha de comptar l'equip de Promoció Social de l'Ajuntament i les grans organitzacions no governamentals com Creu Roja o Caritas.

Gràfic: Entitats segons l'especialització de la seva acció

Font: Document de Diagnòstic de la Taula de Promoció Social 2005.

L'àmbit laboral i la immigració, dos factors claus quantitativament en l'acció de la promoció social, són els àmbits on actuen més entitats mataronines.

Tenint en compte les actuals tendències migratòries observem una presència creixent de població immigrada no comunitària. La major part d'aquestes persones presenten unes necessitats a les quals cal donar resposta des de la perspectiva de la promoció social.

Pel que fa als problemes laborals, algunes de les entitats n'han detectat un augment, fonamentat en les crisis de determinats sectors com el tèxtil i en la precarietat de les condicions de treball.

Això ha provocat que augmentés la població amb dificultats d'inserció laboral, susceptible de rebre ajuda en aquest terreny.

Hi ha tres entitats que treballen en l'àmbit de la salut mental abordant la problemàtica però des de perspectives diferents: la sanitària, la social i la familiar, de les quals la sanitària té caràcter públic i les altres dues són privades.

La ciutat compta també amb dues entitats de caire associatiu que dona suport a la població reclusa de Mataró i a les seves famílies.

Finalment, també hi ha entitats que es dediquen específicament a altres temes com les drogodependències, l'accés a l'habitatge, la cobertura de les necessitats bàsiques i les malalties cròniques, amb especial atenció al VIH.

Taula: entitats i serveis municipals segons el problema i l'àmbit sobre el que actuen

Àmbit d'actuació	Total	Social	Sanitari	Laboral	Varis
Atur- precarietat laboral	3	-	-	3	-
Immigració	4	2	-	2	-
Salut mental	3	2	1	-	-
Presons	2	2	-	-	-
Alcoholisme drogodependències	1	-	1	-	-
Habitatge	1	1	-	-	-
Necessitats bàsiques	1	1	-	-	-
Malaltia crònica, VIH	1	1	-	-	-
Polivalents	6	2	-	-	3
Base	22	12	2	5	3

Font: Document de Diagnòstic de la Taula de Promoció Social 2005.

6.2.2. Recursos humans

En la promoció social, així com en molts d'altres àmbits del tercer sector, els recursos humans compten amb professionals i voluntaris.

El tipus de treball, la dedicació, la formació i la vinculació amb les entitats són diferents per uns i altres, i es produeixen una gran varietat de situacions en relació als recursos humans.

Per afrontar amb garanties d'èxit algunes de les situacions complicades que es plantegen en l'àmbit de la promoció social. Són necessàries tant l'empenta i el compromís dels voluntaris, com la capacitat i coneixements dels professionals per oferir les millors respostes a la població situada a la franja de vulnerabilitat i exclusió.

El paper del voluntariat destaca en l'àmbit de la promoció social no només per la seva dedicació altruista sinó perquè permet dur a terme projectes i intervencions que difícilment es podien executar en institucions i entitats públiques.

6.2.3. Tasques

La gran majoria d'entitats ofereix el servei bàsic de informació i orientació (18), formació, encara que, en alguns casos, no sigui reglada (14), acompanyaments (13) amb suport domiciliari (8).

La meitat de les entitats participants (11) ofereix ajudes per cobrir les necessitats bàsiques dels seus usuaris, mentre que unes altres (9) ofereixen serveis d'atenció psicològica.

També és força habitual que aquestes entitats realitzin tramitacions d'ajuts i prestacions (8) i, en canvi, és més difícil que impulsin campanyes de sensibilització social per recaptar fons.

Taula: Tasques que realitzen les entitats

	Total	Pública	Mixta	Privada
Informació i orientació	18	5	2	11
Formació	14	3	2	9
Acompanyaments	13	3	2	8
Cobertura necessitats bàsiques	11	3	1	7
Atenció psicològica	9	1	3	5
Suport domiciliari	8	2	1	5
Tramitacions	8	2	1	5
Sensibilització ciutadana	3	1	-	2
Atenció mèdica psiquiàtrica	2	-	2	-
Altres	1	1	-	-

<i>Base</i>	<i>22</i>	<i>5</i>	<i>3</i>	<i>14</i>
-------------	-----------	----------	----------	-----------

Font: Document de diagnòstic de la Taula de Promoció Social

Cal apuntar que la majoria d'entitats que formen part de la Taula de Promoció Social organitzen la seva oferta de serveis a partir de programes o projectes d'actuació.

Aquest model permet, per una banda, dissenyar una actuació concreta per afrontar un problema determinat, la qual cosa, els responsables d'aquestes entitats consideren que és positiu per als usuaris. I per altra banda, a més, és un format que facilita la recerca de finançament extern.

De totes maneres, i com a punt negatiu d'aquesta manera de treballar, algunes entitats es lamenten de la temporalitat d'aquests programes ja que els obliga a abandonar alguns processos de promoció social sense haver assolit els objectius finals.

6.2.4. Necessitats detectades

En aquest apartat pretenem explicar breument les principals necessitats que les entitats ens han manifestat, i per tant caldria incidir-hi per tal de millorar la seva tasca.

La majoria d'entitats i institucions posen èmfasi en la necessitat de millorar el coneixement mutu, i establir circuits de coordinació per tal d'evitar al màxim les duplicitats en les intervencions, i aconseguir, així, un major resultat en l'objectiu de l'acció social.

Un altre element a destacar és la importància de fomentar el treball en xarxa entre tots els agents socials implicats. D'aquesta manera es pot afavorir l'abordatge integral de les situacions de vulnerabilitat i exclusió.

Cal destacar també de la reflexió dels participants de la Taula de Promoció Social la rellevància d'establir mecanismes que facilitin una anàlisi sistemàtica i periòdica conjunta, que permeti detectar, des d'una òptica preventiva, noves necessitats socials emergents i formular propostes d'intervenció innovadores.

Una altra necessitat detectada per la majoria de participants és la de dissenyar i executar programes específics que donin resposta a les dificultats que tenen determinats col·lectius situats a les franges de vulnerabilitat i exclusió.

Per últim, en relació als recursos destinats a la promoció social, totes les entitats i institucions constaten una insuficiència dels recursos humans i econòmics.

7. EIXOS I LÍNIES ESTRATÈGIQUES

A continuació es descriuen els 4 eixos d'actuació del Pla de Promoció Social amb 10 línies estratègiques i 35 objectius.

EIX 1:

Fomentar mesures que afavoreixin la promoció social de les persones en fase de vulnerabilitat i exclusió, per fer de Mataró una ciutat més justa i cohesionada socialment.

Línia estratègica 1

Objectius

Treballar per tal que totes les persones en fase de vulnerabilitat i d'exclusió, vinculades al municipi, tinguin garantits **els recursos mínims de subsistència**.

Impulsar sobre la base d'un model en xarxa un programa d'atenció individualitzada per atendre les persones en fase de vulnerabilitat i d'exclusió.

Potenciar el pla de treball individualitzat com una eina bàsica de promoció social.

Incrementar els recursos econòmics destinats a afavorir la integració social d'aquests col·lectius.

Línia estratègica 2

Objectius

Promoure l'accés a un **habitatge digne** a persones que per les seves característiques tenen dificultats per accedir-hi, adoptant mesures polítiques i tècniques adients, en col·laboració amb Prohabitatge.

Reservar un percentatge de tots els pisos de lloguer que es realitzaran els propers anys d' habitatge de protecció oficial per als col·lectius més desafavorits.

Incorporar criteris més flexibles a les bases de les promocions i en les adjudicacions d' Habitatge de Protecció Oficial.

Enfortir i millorar les mesures de suport a l'accés a l'habitatge de lloguer de les persones en fase de vulnerabilitat.

Dissenyar mecanismes preventius davant de situacions de risc de desnonament, articulant els recursos de suport social adients.

Potenciar l'eliminació de barreres arquitectòniques dels habitatges.

Dissenyar un programa d'arranjament d'habitatges per millorar les condicions d'habitabilitat de les persones en fase de vulnerabilitat.

Línia estratègica 3

Objectius

Fomentar la **inserció al món del treball** dels col·lectius amb dificultats de promoció social, adoptant mesures polítiques i tècniques adients.

Potenciar l'aplicació de les clàusules socials en els processos de contractació municipal, amb l'objectiu que puguin accedir les empreses d'economia social.

Sensibilitzar l'empresa privada i les administracions competents, de la necessitat de crear treball protegit en el municipi.

Donar suport i sensibilitzar i l'empresa privada perquè es promogui l'ocupació de les persones que pertanyen a aquests col·lectius dins del mercat ordinari.

Línia estratègica 4

Objectius

Facilitar que totes les persones en fase de vulnerabilitat i exclusió puguin accedir a la **formació bàsica**.

Millorar i formular noves eines d'acompanyament i suport social en els processos de formació.

EIX 2

Optimitzar, millorar i incrementar l'activitat de la xarxa de serveis i equipaments de promoció social existents en el municipi .

Línia estratègica 5

Objectius

Optimitzar i potenciar els recursos existents al municipi adreçats a les persones vulnerables i amb més factors de risc d'exclusió social.

Analitzar, ordenar, redefinir i potenciar el sistema d'ajuts econòmics que es proveeixen des dels serveis socials i altres entitats com a veritable instrument contra la pobresa i per la inclusió social.

Treballar conjuntament amb les escoles per a persones adultes i centres d'alfabetització per adaptar i incrementar l'oferta formativa a les necessitats d'aquests col·lectius de població

Impulsar un nou model de distribució d'aliments i roba que incorpori tots els agents i proveïdors de la ciutat, per tal d'assegurar una cobertura més equitativa i coordinada de les necessitats bàsiques.

Consolidar el projecte d'atenció grupal "Club Social" en un recurs de baixa exigència que ofereixi una atenció diària, amb la finalitat de reduir el nombre de persones en fase d'exclusió.

Analitzar i dissenyar respostes adequades a les necessitats d'acolliment de les persones en fase d'exclusió. Disseny d'un projecte de pis tutelat i altres.

Línia estratègica 6

Millorar i consensuar criteris tècnics d'intervenció i circuits d'atenció per a col·lectius amb problemàtiques especials que dificulten la seva inserció laboral.

Objectius

Ampliar el diagnòstic d'ocupabilitat de les persones integrants d'aquests col·lectius, perfeccionant el circuit i aprofundir en els criteris de valoració.

Prioritzar la resposta en el mercat de treball ordinari abans de recórrer al mercat laboral protegit, promovent recursos de suport.

Potenciar la creació de recursos prelaborals que prevegin l'adquisició d'hàbits i competències adients per aplicar posteriorment a l'entorn laboral.

Línia estratègica 7

Millorar la comunicació i la coordinació entre les diferents entitats que treballen la promoció social en el municipi.

Objectius

Dissenyar conjuntament les eines i els mecanismes tècnics adients que facilitin la col·laboració i el treball conjunt.

Incidir en l'elaboració de protocols. Especialment amb el Centre de Salut Mental d'Adults per facilitar el diagnòstic d'aquelles persones en fase d'exclusió social severa amb un possible trastorn de salut mental

Consensuar una terminologia comuna relacionada amb l'àmbit de la promoció social.

Afavorir la implementació de les noves tecnologies a les entitats i associacions que participen en el Pla de Promoció Social

EIX 3

Crear nous serveis i equipaments per potenciar la promoció social de les persones en fase de vulnerabilitat i exclusió i detectar les noves realitats socials emergents.

Línia estratègica 8

Objectius

Impulsar la creació dels recursos necessaris que ens permetin avançar en l'àmbit de la promoció social tenint en compte les noves realitats.

Crear programes i serveis per prevenir, atendre i detectar les principals situacions de risc que pateixen les persones que es troben en processos migratoris.

Articular programes que donin resposta a les dificultats que presenten determinats col·lectius en relació a l'habitatge (exreclusos, persones sense sostre, etc.).

Impulsar programes i recursos per tal de prevenir i atendre les principals situacions de risc que pateixen les víctimes de violència familiar.

Potenciar la creació d'una Fundació Tutelar que vetlli per les persones en fase d'exclusió social que estiguin incapacitades judicialment

Línia estratègica 9

Objectius

Conèixer amb profunditat la situació de la promoció social a Mataró i avaluar periòdicament els resultats de les accions d'aquest Pla.

Crear un Observatori de Promoció Social per a la ciutat per analitzar i detectar noves realitats i necessitats emergents.

Crear una comissió, en el marc de la Taula de Promoció Social, per avaluar la implementació de les accions d'aquest Pla i elaborar noves propostes d'intervenció.

EIX 4

Sensibilitzar i implicar a la comunitat en la lluita contra l'exclusió social.

Línia estratègica 10

Recolzar i promoure iniciatives per tal de **fomentar la convivència** amb la diferència, així com treballar per a la participació en la vida social i comunitària d'aquests col·lectius

Objectius

Apropar la realitat d'aquests col·lectius a la comunitat amb accions formatives i fomentar la convivència amb la diferència.

Donar suport a les iniciatives de les associacions que fomenten la integració d'aquests col·lectius i la seva participació en la vida social i comunitària

Potenciar el voluntariat dins de l'àmbit de la promoció social.

Treballar conjuntament amb els mitjans de comunicació per fomentar la integració dels col·lectius desfavorits.

8. APROXIMACIÓ INICIAL DELS RECURSOS ECONÒMICS NECESSARIS.

El Pla de Promoció social , tindrà un període de vigència de 4 anys (2007 - 2010).

Durant el darrer trimestre del 2006 la taula de promoció social definirà i prioritzarà les accions concretes que es derivaran del eixos i línies estratègiques descrits al capítol anterior . Aquesta priorització representarà establir un calendari anual de execució i la concreció dels recursos econòmics necessaris pel seu desenvolupament.

Actualment el pressupost inicial 2006 per el programa de promoció social és de 189.814 € dels quals 115.195,34 són capítol II i 74.618,95 són capítol IV).

Per tal de dur a terme les actuacions del pla seria necessari incrementar els recursos econòmics assignats al capítol IV en un 51.5 % (38.472,16 €) i un 42.6% (49.130,22€) el capítol II per l' exercici 2007 i consolidar pels exercicis posteriors aquestes assignacions. Aquest increments anirien destinats especialment a la consecució dels objectius orientats a la integració social i laboral de les persones en situació de vulnerabilitat i exclusió.

8. BIBLIOGRAFIA I DOCUMENTACIÓ

BIBLIOGRAFIA

- Barbero, J.M; Cortès, F. (2005). Trabajo Social Comunitario, organización y desarrollo social. Alianza Editorial. Madrid.
- Castel, R. La inserción y los nuevos retos de las intervenciones sociales. Álvarez-Urua, F, (Ed.): Marginación e inserción. Endymion.
- Diversos autors (2003). Llibre Blanc dels Serveis Socials d'Atenció Primària. Departament de Comunicació. Ajuntament de Barcelona.
- Felipe, M.J.(2000). La movilidad social descende hoy: los nuevos procesos de exclusión social. Revista de treball social, 159: 8 - 44. Barcelona.
- Subirats, J. (dir.). (2005). Perfils d'exclusió social urbana a Catalunya. Una aproximació qualitativa. Servei de Publicacions de la UAB. Bellaterra.

DOCUMENTACIÓ

- IV Pla d'Actuació Social. Generalitat de Catalunya (2003 -2006).
- Bases per a una nova Llei de Serveis Socials de Catalunya. Un document per al debat. Departament de Benestar i Família. Generalitat de Catalunya.
- Document de la Comissió de Promoció Social (2003). Departament de Serveis Socials. Ajuntament de Mataró.
- Document de diagnòstic de la Taula de Promoció Social (2005). Servei de Benestar Social. Ajuntament de Mataró.
- Pla Local d'Habitatge (2005 -2015). Ajuntament de Mataró.
- Pla Municipal per a la Inclusió Social. Barcelona Inclusiva (2005-2010). Ajuntament de Barcelona.
- Pla Municipal per a la Nova Ciutadania (2004 - 2007). Regidoria d'Igualtat i Solidaritat. Ajuntament de Mataró.

FONTS ESTADÍSTIQUES

- Estudi de població, Mataró, 1 de gener de 2005. Servei d'Estudis i Planificació de l'Ajuntament de Mataró
- Informe de Cojuntura Socioeconòmica de Mataró Núm. 19. Servei d'Estudis i Planificació de l'Ajuntament de Mataró. Institut Municipal de Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Mataró.
- Dades Institut d'Estadística de Catalunya <http://www.idescat.net>

Equip de Promoció Social i
equip de redacció del Pla de Promoció Social

Esther Merino

Joan Gerard Sánchez

Josep Oliver

Laura Actis (assessorament tècnic)

Lluís Targarona

Maria Estaragués

Marta Daví

Pilar Ceña

Pilar Orodea

Quima Robles

Teresa Pous